

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ŽAŠTITU

Klasa 63 (2)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1. Septembra 1930.

PATENTNI SPIS BR. 7304

Rendulić Slavo, Zemun.

Automatska kasa za prinudnu štednju.

Prijava o 1. 3. februara 1930.

Važi od 1. aprila 1930.

Predmet pronalaska odnosi se na automatsku kasu za štednju, koja je pogodna naročito za t. zv. prinudnu štednju i udešena je tako, da se u naročili kanal spušteni metalni novac svakih 12 ili 24 sata automatski spušta u kasu, i to pomoću mehanizma, koji pokreće običan i poznati mehanizam budilnika. Dakle ova kasa je snabdevena časovnikom, koji pokazuje vreme i samo dotle radi, dok u sprovodnom kanalu ima novaca. Da se novac ne bi morao dva puta dnevno ubacivati, sprovodni kanal je udešen tako, da može da primi n. pr. 6 komada novca, što je dovoljno za tri dana.

Glavni cilj pronalaska je taj, da natera i da potseća vlasnika na prisilnu štednju.

Predmet pronalaska predstavljen je na priloženom nacrtu delimično u preseku, a delimično u izgledu.

Časovnički i ostali mehanizam smešteni su gornjem delu kasice 1, dok međutim donji deo 2 kase 1 služi za prijem novca, koji se dovodi sprovodnim kanalom 3. Novac se ubacuje u kanal na otvor 4.

Kanal 3 je širok toliko, da odgovara novcu, koji se želi ubacivati.

Sprovodni kanal 3 sa svojom podlogom 5 je pritvrđen na ramu 6 časovničkog mehanizma.

Zupčanik 7 časovničkog mehanizma okreće se jedanput za 12 sati oko svoje osovine, i u vezi je pomoću prenosa sa zupčanicom, čija osovina nosi skazaljke. Za zupčanik 7 ekscentrično i pomicno je ve-

zana poluga 8, koja je u zglavkastoj vezi sa polugom 9. Na poluzi 9 su privrđene, također zglavkasto, poluge 10 i 11. Ove poluge 10 i 11 vode se kroz prorene u kanalu 3 i neizmenično drže odnosno propuštaju po jedan komad novca.

Na nacrtu je predstavljen položaj mehanizma, kada poluga 11 drži novac. Pošto časovnički mehanizam radi, to će se kretanje isloga prenositi pomenutim sistemom zglavkasto pomenutih poluga (8,9) i na poluge 10 i 11, tako, da će u izvoshom momentu poluga 11 izići iz kanala u prostor 2. Istovremeno dok poluga 11 izlazi iz kanala, dotle poluga 10, na odgovarajući otvor, ulazi u kanal i zadržava naredni komad novca 13 u svom položaju i držeći ga dotle, dok se poluga 11 ne vrati u kanal u položaj nacrtan na slici, tada se poluga 10 vrati također u nacrtani položaj i propustila je novac do poluge 11. Ovo pomeranje se vrši svakih 12 odnosno 24 sata prema tome, kakve je konstrukcije časovnički mehanizam.

Pošto je kod prinudne štednje važno, da se novac uredno spušta u kasu, to je predviđen mehanizam, koji zauzavlja časovnik, čim i predposlednji komad novca iz kanala 3 ispadne u kasu t. j. u prostor 2. Ovaj se mehanizam sastoji iz poluge 14, koja se klati oko osovine 15 i jednim delem naleže stalno na novac u kanalu 3. Kad u kanalu 3 ostane samo još jedan komad novca, onda poluga 14 pada svojim krakom 16, koji se na slici vidi samo kao tačka, na t. zv.

balansni točak časovničkog mehanizma i zaustavlja rad časovnika. Dakle znači, da novac treba opet uložiti, da bi časovnik i dalje radio. Kao što se vidi časovnik služi ovde kao stalni nadzornik štednje. Da se novac ne bi iz kanala 3 izvršanjem kase izvadio, na samom početku kanala 3 predviđena je poznata konstrukcija; koja dozvoljava samo ubacivanje, a vađenje sprečava. Kad u kanalu 3 nema novaca, a izvesni nesavesni štediša bi htio, da mu sat i dalje radi, a da novac ne ubacuje radi štednje, te bi pokušao, da sat položi postrance, u kojem bi slučaju sat zaista i radio, pošto bi se poluga 14 vratila u nacrtani položaj, to je predviđen još jedan zaustavljač, koji sat zaustavlja, kada se isti postavi u ležeći položaj.

Taj drugi zaustavljač sastoji se iz ugaone poluge 17 sa tegom 18 na jednom kraku i sa štapićem 19 na drugom kraku. Ugaona se poluga klati oko osovine 20 predviđene na okviru 6 časovničkog mehanizma. Kad se dakle kasa izvrne, onda teg 18 preteže u pravcu ka balansnom točku 21, te štapićem 19 zaustavlja rad časovničkog mehanizma, isto kao i prvi zaustavljački mehanizam.

Patentni zahtevi:

1. Automatska kasa za prinudnu štednju sa časovničkim mehanizmom smeštenim u istoj, naznačena time, da je na okviru (6) časovničkog mehanizma pritvrđen sprovodni kanal (3) za novac i njegova podloga (5) tako, da u isti kanal naizmenično ulaze i izlaze kraci odn. poluge (10 i 11) mehanizma za držanje i puštanje novca u kasu.

2. Automatska kasa za prinudnu štednju po zahtevu 1, naznačena time, da je za točak (7) časovničkog mehanizma ekscentrično i pomicno pritvrđena poluga (9), na kojoj se nalaze također pomicno spojene poluge (10, 11), koje ulaze u kanal (3) i izlaze naizmenično iz istoga kroz otvore, predviđene na pomenutom kanalu.

3. Automatska kasa za prinudnu štednju po zahtevima 1 i 2, naznačena time, da je predviđena sprava, koja se sastoji od ugaone poluge (14), koja pri okrećanju oko osovine (15) naleže na novac u kanalu (3), a svojim krakom (16) nalegne na balansni točak (21) časovničkog mehanizma i zaustavlja ga, kad pomenuta poluga (14) izgubi svoj oslonac.

4. Automatska kasa za prinudnu štednju po zahtevima 1 do 3, naznačena time, da je predviđena još jedna zaustavljačka sprava časovničkog mehanizma, koja dejstvuje, kada se kasa izvrne, i sastoji se iz ugaone poluge (17), koja se obrće oko osovine (20) na gornjoj strani okvira (6).

5. Automatska kasa za prinudnu štednju po zahtevima 1 do 4, naznačena time, da je jedan krak ugaone poluge (17) snabđen tegom (18), a drugi krak štapićem (19) tako, da isti nalegne na balansni točak (21), kada se kasa izvrne, odn. postavi postrance.

